

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 28,50 + 1,50 (HST) = 30 kan. dolarů Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089		Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)
	J	Time Committed Á délai convenu	

No. 8.

(588.)

Vol. 28.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Thursday,

September 27,

2018

satellite

1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Toronto „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
Tel.: 416/530-4222, Praha: 222-261-811; E-Mail: abe@satellite1-416.com
satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravy.ca — satellite416.com

Kdo z Torontského festivalu získá Oscara?

Přiznám se, že daleko víc než všechny hlavní kategorie Oscarů, které jsou sledované v televizi po celém světě, mne zajímá kategorie za nejlepší cizojazyčný film, přesněji řečeno neanglicky mluvený snímek. Vždyť od dětství, kdy jsem začal chodit za korunu do první řady, mne přitahovaly cizí filmy, dříve než jsem se dověděl o tom, že se za ně udělují také Oscary. Byly to italské Felliniho filmy *Silnice*, *Cabriiny noci* anebo později 8 ½, švédské Ingmara Bergmana *Pramen panny*, *Jako v zrcadle*, zatímco jeho největší filmy *Sedmá pečeť*, či *Lesní jahody* na oscarovou sošku nedosáhly. Zřejmě první film, který jsem viděl z této kategorie byl *Černý Orfeus*, který vznikl v brazilsko-italsko-francouzské koprodukci. Nominovala ho Francie v roce 1959. Režisér Marcel Camus umístil děj do karnevalové noci v Rio de Janeiru. Po pravdě řečeno, jsem se ale o této soutěži dověděl až když získal Oscara film Jána Kadára a Elmara Klose *Obchod na korze* podle novely spisovatele Ladislava Grosmána v roce 1965. O dva roky později se stejná pocta dostala i Jiřímu Menzelovi za film *Ostře sledované vlaky*. Do třetice je tu český film Jana Svěráka *Kolja* z roku 1996. Pro tuto kategorii vybírá každoročně jeden film Česká filmová a televizní akademie. Nutno dodat, že ještě v roce 2000 se do užší nominace dostal Hřebejkův film *Musíme si pomáhat* a balada Ondřeje Trojana *Želary* v roce 2003.

Letos jsme měli štěstí, že se filmy vybíraly v době 43. *Torontského mezinárodního festivalu* a že to byl právě český film *Všechno bude* (v angličtině pod názvem *Winter Flies*) slovenského režiséra Olma Omerzu v produkci Jiřího Konečného. Typický outsider čtrnáctiletý Mára (Tomáš Mrvík) a jeho kamarád dvanáctiletý Heduš (Jan František Uher) podniknou cestu za svobodou. Mára ukradne auto a svými průšvihy ohromí i mladou stopačku (Elišku Křenkovou). Všichni jsou na útěku, na dobrodružné cestě, užívají si náhlou svobodu, kterou už možná nikdy nezažijí. Až do okamžiku, kdy Máru chytne policie. Vyslýchá ho policistka (Lenka Vlasáková) s policistou (Martin Pechlát) a my spolu s nimi váháme, co je realita a co smyšlený chlapecký svět, někdy je těžké rozlišit pravou skutečnost od té vyfantazírované... (*CinemArt*).

Zajímavé je, že Jiří Konečný je i koproducentem filmu režiséra Radu Judeho „*I Do Not Care If We Go Down In History As Barbarians*“ („*Je mi jedno, že se zapíšeme do dějin jako barbaři*“) a tento film byl pro změnu vybrán na Oscara za Rumunsko. Mladá umělkyně připravuje rekonstrukci skutečné události z roku 1941, kdy rumunská armáda na východní frontě spáchala hrůznou etnickou čistku. Jeden z nejvýraznějších autorů současné evropské kinematografie přichází s důmyslně koncipovaným filmem, jenž – ač své téma rozvíjí zvolna a v detailech – zatlačí na divákovy emoce nevídanou silou. (*MFF Karlovy Vary*).

Producent Jiří Konečný vystudoval VŠE Praha (Katedra mezinárodního obchodu) a na pražské FAMU absolvoval Katedru produkce. Založil a vlastní produkční společnost ENDORFILM. V roli producenta je podepsán pod více než dvacítkou celovečerních hraných i dokumentárních filmů, které dohromady získaly přes padesát festivalových ocenění, čtyřikrát byly vybrány na *Berlinale* a čtyřikrát jako národní kandidáti na Oscara. S režisérem Olmem Omerzu pracoval jako producent již na jeho debutu *Příliš mladá noc* (2012) a připravují spolu třetí film *Kavky na cestě* (Česká televize).

Během promítání filmu *Všechno bude* v budově AGO v Jackman Hall jsem zastihl Jiřího a stačili jsme zajít na kávu naproti na severo-východním rohu ulic Dundas St. W. a McCaul St.

ABE: Jak se dostane český koproducent k rumunskému filmu?

JK: Není to moje první spolupráce s rumunským režisérem Radu Judem. Již v roce 2015

„Je mi jedno, že se zapíšeme do dějin jako barbaři“

Všechno bude

jsem s ním dělal film *Aferim!*, který získal stříbrného medvěda na *Berlinale*. Spolupracuje s producentkou Adou Solomonovou, s kterou se dobře znám. Dlouho jsem přemýšlel o tom, že bych s ní rád něco udělal a když mi poslala scénář předchozího filmu *Aferim*, tak se mi tak líbil, že jsem do toho hned šel. Obou si vážím. Mezitím Radu udělal dva filmy, jeden byl dokumentární, druhý hraný a díky Státnímu fondu pro kinematografii, který podporuje malé koprodukce, se nám podařilo získat malé finance a podílet se na tomto projektu.

ABE: Ve filmu je otázka historické pravdy. Do jaké míry se této historické pravdy musíme držet?

JK: Otázka pravdy je složitá a v době *postpravdy* je důležité stále za ní bojovat. Je nutné začínat u věcí, které jsou nezpochybnitelné, ale na které se již nikdo nepamatuje nebo se je snaží vytěsnit z paměti národa - jako byl masakr v Oděse. Během tohoto holokaustu, který se odehrál mezi 22.-24. říjnem 1941 bylo zastřeleno nebo zaživa upáleno mezi 25000 a 34000 Židů. Můžeme se dohadovat o detailech, ale je to něco, co je historickým faktem, ale je to naprosto vytěsněné z paměti Rumunů a je to téměř vymazáno z učebnic. Generace pamětníků odchází. Musíme začít u objektivních věcí a připomínat minulost. V umění je někdy přesnější pocit, než informační hodnota. Pokud je člověk uměním inspirován, měl by si zjistit informaci. Dostáváme se však na tenký led, protože může zasáhnout dílo, které je v rozporu s realitou, jak ji vnímáme. Je to stále nekončící souboj o pravdu a interpretaci. Je nutné, aby diskuse mohla probíhat otevřeně. To je nejzákladnější předpoklad. Zde je ten zápas o svobodu. Když si tuto svobodu udržíme, pak nastává ta druhá část, kdy se o tom můžeme bavit a řešit to.

ABE: Druhý film na festivalu Všechno bude je vlastně podobně jako Omerzův předchozí Rodinný film, ze života teenagerů...

JK: Když k tomu započítáme i absolventský film *Příliš mladá noc* z roku 2012, který má okolo 60 minut, ale je považovaný za celovečerní film, tak se jedná vždy o filmy o dospívajících mladých lidech. Je to možná pouze shoda okolností. Tentokrát jsme přišli k hotovému scénáři, který nás natolik zaujal, že jsme se rozhodli tento projekt udělat. Přitom tento věk mezi dětstvím a dospělostí vypovídá nesmírně mnoho. Nutno dodat, že další film, který plánujeme, se týká již jiné věkové kategorie. I v tomto filmu je otázka svobody, ale z jiného pohledu. Emoce svobody, krátké svobody, byť se kluci nechovají vzorně, přesto s nimi může sympatizovat. Celý film je podložen fantastickými výkony.

ABE: Je zde patrné i napětí mezi represivním systémem zastupovaný policií, a tím světem kluků toužících po svobodě...

JK: V češtině je název *Všechno bude* naprosto rozdílný od anglického *Winter Flies*. Název filmu je uveden až na konci, kdy vidíme jejich příběh a říkáme si, co vlastně ty kluky všechno čeká. Jaký život je pro ně připravený, jak moc se budou muset naučit s tím systémem žít. Jak moc se budou muset přizpůsobit. Ten dospělý svět je racionální, manipulativní, nějakým způsobem zákeřný, ale ne v nějak přehnané míře. Je tam filmařsky zajímavý příběh napětí mezi tím, co je a co se musí přijmout. Kluci ve filmu hráli dost spontánně. Příprava na natáčení byla velice poctivá a Eliška Křenková, která ve filmu hraje spolu s režisérem, je provedla určitým tréninkem. Naučili je, jak s tím herectvím pracovat a zároveň záměrem bylo, aby se mohli do toho prosadit oni zcela autenticky.

ABE: Trochu jsem si během filmu vzpomněl na Easy Rider...

Pokračování na str. 7

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE

P.O. Box 176, Toronto „E”,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11

Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 28.50 + \$ 1,50 (GST) = \$ 30,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 45 .

v ČR 700 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolné)

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Ján Čukaš. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Neděle: 11:00, úterok, streda, a piatok: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Neděle 9:00, sobota: 17:00. Pondelok a štvrtok 9:00. Farár: Grzegorz Nowicki. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 10:45.

Luteránský kostel sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 9. 9., 21. 10., 18. 11. a 2. 12. ve 13 hodin, 24. 12. 2018 v 16:30.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Rowan Simmons, e-mail newdawnmoravian@bellnet.ca; www.newdawnmoravianchurch.org

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Hamilton: Kostel sv. Cyrila a Metoda, 204 Park Street North., Hamilton, ON. - Bohoslužby každou druhou neděli v měsíci v 15:00 hodin.

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: Budou oznámeny.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirschey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby: Budou oznámeny.

Kat. bohoslužby mimo Ontario
Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: Budou oznámeny.

Sunday September 30, 3 – 5 pm
Prague Restaurant
Masaryktown
450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto, ON
Reserve: 416-289-0283

Eva Emingerová
+ “Eva the Diva” – PRAGUE

Christopher Plock
Trio – TORONTO

JAZZ it Up!

*Catch the Spark...
feel the Mastery...*

\$10 MMI Members
\$12 Advance Reservations
\$15 at Door (Reserve early. Space is limited.)

Generously sponsored by
United Services Group
get geographic

Česká televize Nová vize
a Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování ve středu v 3:00 a 7:00 hod. Ve čtvrtek v 23:00 hod.

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel Rogers 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Torontská odbočka ČSSK
Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.
450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu
Středa: 16:00-21:00.
Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava
496 Gladstone Ave., Toronto
se schází (kromě měsíců července a srpna)
každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,
před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřejňujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor. Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje. Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

Paní Heda

Historie je vlastně nespravedlivá, protože málokdy hovoří o těch, kteří jsou tiší. A přesto těmto lidem je věnováno hned třetí blahoslavenství v Matoušově evangeliu: Blahoslavení tiší nebo oni obdrží dědictví na zemi.

Režisér Andrzej Wajda ve filmu *Všecko na prodej*, se snaží vzpomenout, co vlastně všechno ví o člověku, který odešel a zjišťuje, že o herci Zbigniewu Cybulem ví hodně málo prakticky nic. Totéž jsem si uvědomil, když jsem dostal smuteční oznámení o úmrtí paní Hedviki Hejdánkové. Naposledy jsme

Hejdánkovy navštívili vloni v červenci. I když paní Heda již špatně chodila, byla přívětivá a usměvavá jako během celého života. S úsměvem nesla úděl disidentského života. Miloš Rejchrt mi vyprávěl, jak u nich v době Charty 77 dělali domovní prohlídku a přišel někdo od Hejdánků jako svědek, kterého si zvolili. Asi za týden mu volala paní Heda a téměř s úsměvem ho prosila, jestli by mohl přijít k nim jako svědek, protože tentokrát mají prohlídku oni. Pamatuji se, jak jindy byla nějaká schůzka disidentů a paní Heda vstoupila do místnosti a s úsměvem vyndala telefon ze zástrčky a odnesla ho pryč, aby jednak ztlížila odposlouchávání a jednak aby přítomní s touto možností počítali.

Hejdánkovi se v závěru života odstěhovali do Písku, kde Hedvika Hejdánková 14. září 2018 zemřela. Jejím manželů Ladislavovi, dcerám Petře, Janě, Štěpánce a Martině vyslovujeme upřímnou soustrast a zároveň sdílíme s nimi naději, že smrti vše nekončí, ale naopak vzniká něco nového.

Aleš Březina, foto: Maria Gabánková

Naše internetové
stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků
v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjití novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.8.satellite1-416.com

www.8.zpravy.ca

www.8.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.zpravy.ca

Nové divadlo

O jednotlivých představeních
Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

Kalendář
www.kalendar.zpravy.ca
www.vstupenky.ca

30. 9. (ne) 10:30
Svatováclavské posvícení
Biskup Václav Malý uvede
nového kněze P. Jána Čukáše
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto
Tel.: 416/367-3964, 416/614-0550

30. 9. (ne) 15:00
Eva Emingerová
Christopher Plock Trio
Restaurace Praha
450 Scarborough Golf Club Rd.

- 21.10. (ne) 17:00
Nokturna v městě
Slávka Vernerová Pěchočová
Klavírní recitál
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave.
vstupenky.ca 416/481-7294

28. 10., (ne) 14:00
Eda Vokurka
Koncert k 100. výročí Československa
Scarborough Civic Centre
150 Borough Dr., Scarborough

28. 10. (ne) 17:00
Koncert k 100 výročí Československa
Zemlinského kvarteto
a S. Vernerová Pěchočová
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave.
vstupenky.ca 416/481-7294

2. 11. (pá) 20:00
3. 11. (so) 16:00 a 20:00
4.11. (ne) 16:00
S tvojí dcerou ne
v hlavní roli Petr Nárožný
Nové divadlo
Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Rd., Mississauga

- 10.11. (so) 19:00
Peter Stašák
Vystoupení v kostele sv. Cyrila a Metoda
5255 Thornwood Dr., Mississauga

25. 11. 17:00
Miro Letko, Elizabeth Martin a přátelé
Pre Christmas jazz medley
Restaurace Praha – Masaryktown

Financial

Kursovní lístek	
100 Kč	5,95 CDN
1 CND \$	16,80 Kč
1 EURO	1,52 CDN \$
1 CND \$	0,66 EURO
1 US \$	1,30 CDN \$
1 CND \$	0,77 US \$
Universal Currency Converter - 15. 9. 2018	
1 CDN \$	16,80 Kč
1 EURO	25,52 Kč
1 US \$	21,80 Kč
ČSOB - 15. 9. 2018	

Toto číslo jsme dali
do tiskárny
27. 9. 2018 v 19:00

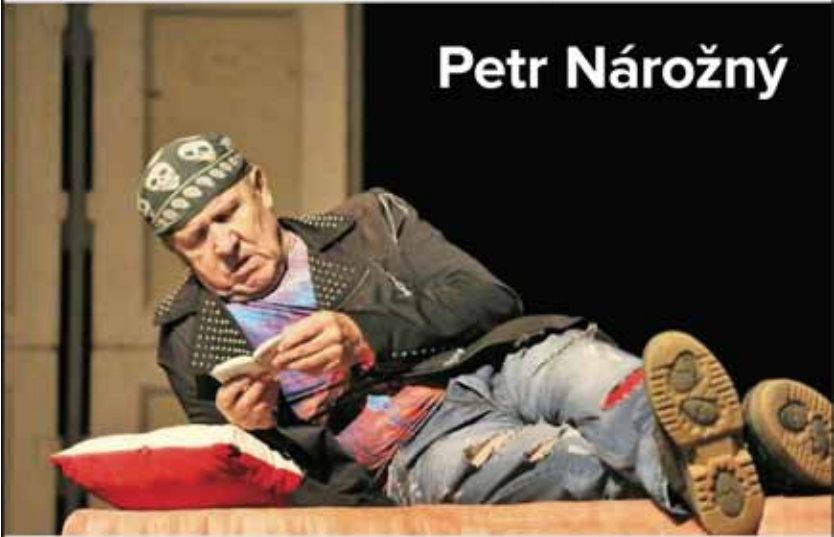
Příští číslo vyjde:
1. 11. 2018
Uzávěrka: 22 . 10. 2018

Nové divadlo v Torontě vás zve na komedii Antonína Procházky
o tom, jak snadno lze spadnout do manželské krize
a jak těžko se z ní dostat ven

Režie: Dáša Beláčíková

S TVOJÍ DCEROU NE

V hlavní roli
herec Činoherního klubu

Pátek 2. 11. 2018 – 20:00 hodin
Sobota 3. 11. 2018 – 16:00 a 20:00 hodin
Neděle 4. 11. 2018 – 16:00 hodin

Rezervace 416.463.3182 • nove.divadlo@gmail.com

Maja Prentice Theatre • 3650 Dixie Road, Mississauga

facebook.com/novedivadlotoronto

NOCTURNES IN THE CITY PRESENTS:
Slávka Vernerová Pěchočová
PIANO RECITAL
Janáček - Smetana - Dvořák - Brahms - Chopin - Debussy
Sunday, **October 21** at 5 pm

St. Wenceslaus Church (496 Gladstone Ave. Toronto)
TICKETS: \$15.00 at the door info: www.vstupenky.ca or 416 481 72 94

Nocturnes, MMI, CSSK, SOKOL under the auspices of the Embassy of the Czech Republic
in Ottawa and Consulate General of the Czech Republic in Toronto present:

**Festive Concert to celebrate
100 years anniversary of Czechoslovakia**

ALL DVOŘÁK

**ZEMLINSKÝ
QUARTET**

WITH RENOWNED PIANIST **SLÁVKA
VERNEROVÁ-PĚCHOČOVÁ**

28. October at 5 PM
TICKETS: \$25.00 at the door

St. Wenceslaus Church (496 Gladstone Ave. Toronto)
info: www.vstupenky.ca or 416 481 72 94

Czech & Slovak Institutions

**České velvyslanectví
Czech Embassy**
251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

**Slovenské velvyslanectví
Slovak Embassy**
50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

**Český generální konzulát
Czech General Consulate**
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hodiny:
pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00

**Honorary consulate
of the Czech Republic**
Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
850 - 10655 Southport Rd. SW
Calgary, AB T2W 4Y1
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 269-3939
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz
Montreal, Quebec
Honorary Consul: JUDr. Hynek Žikovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QCTel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Vancouver, BC
Honorary Consul: Karel V. Galland P. Eng
assistenka: Lenka Davidova
email: kgalland@ecofluid.com
adresa: 1700-200 Granville street, Vancouver
úřední hodiny: každý pátek 13:00-15:00

Victoria, BC
Honorary Consul: Jim H. Reed
2555 Cotswold Road
Victoria, B.C. V8R 3S3
tel: 1-250-360-7418,
email: jim.synachor@gmail.com
Honorary viceconsul: Lenka Storzer
1652 Mountbatten Place,
Victoria, BC, V8S 5J9
tel: 1-250-888-1974
email: victoria@honorary.mzv.cz
úřední hodiny jsou vždy první středu v měsíci,
12:00 - 15:00

**Honorary consulates
of the Slovak Republic**
Calgary, AB:
Mr. Richard Wolfli, Honorary Consul
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, AB T3B 3B9
Tel.: (587) 333-6831, Fax: (206) 424-0205.
E-mail: richard@wolfli.com
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC
Dezider Michaletz, Honorary Consul
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com

Toronto, ON
Michael Martincek, Honorary Consul
649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC
Pavol Hollosy, MBA, Honorary Consul
8691 Allison Street, Richmond, BC
Tel: 604.277.5774 • Cell: 604.910.4565
Fax: 604.277.5774 Email: phollosy@gmail.com

Dospívání izraelského Araba

Sajjid Kašua, Tančící Arabové
Pistorius & Olšanská 2016

Chce-li někdo porozumět současnému Izraeli, ať sáhne po knihách Sajjida Kašuy. Osobně jsem uvěřil na základě zkušenosti, že krásná literatura je v mnohém ohledu neobjektivnějším pohledem na život dané oblasti. Uvědomuji si, že se jedná o protimluv, na rozdíl od reportáže profesionálního novináře zdá se být citově podbarvené vyprávění přímého účastníka opakem objektivitu. Dějiny i politika jsou však seskládány z příběhů jednotlivců, z osobních niterných prožitků dramát a tragédií, jež se dotýkají v důsledku jednotlivce. Sajjid Kašua je svědek. Jeho knihy vycházejí z osobních prožitků, osobních traumat, osobních tragédií. Kniha *Tančící Arabové* provede čtenáře dospíváním jednoho izraelského Araba. Takto pojatý příběh umožňuje čtenáři postupně spolu s hlavním hrdinou knihy odkrývat jednotlivé slupky lži a ideologii, které jeho život provázejí. Kniha humorným, citlivým i ironickým způsobem postupně graduje do bodu katarze, kdy si mladý Arab položí ty správné otázky ohledně své identity, svých rodičů, smyslu existence Palestiny. Bod katarze je dán především postupným růstem vzdělání, které umožní na tyto otázky vůbec přijít. Je jedním z paradoxů, že tyto správné otázky si může Arab položit teprve ve chvíli, kdy projde školským vzdělávacím systémem obdivovaných i nenáviděných Židů. Poznání z hrdinovy vesnice má totiž roztržštěný

chaotický charakter téměř snového rázu. Nenávist vůči uchvatitelům rodné země se tak často promítá do naprosto naivních podvědomě - snových obrazů. Jedním ze silných snových obrazů může být pasáž, kde obyvatelé vesnice v době války v zálivu pozorují měsíc, který má podobu vítězného Saddáma Husajna:

V arabských novinách se psalo o koze, která prý mečela zcela zřetelně „Saddá-á-á-á-m“. Pak se začalo mezi lidmi říkat, že měsíc má Saddámovu tvář. Když jsem se vrátil domů, táta nechápal, jak ho tam můžu nevidět. Stáli jsme spolu venku celou večnost, zírali jsme na měsíc a on mi ukazoval, co tam mám rozpoznat. Kde je nos, kde ústa, kde knír a štítek vojenské čepice. Nakonec jsem ho spatřil, a opravdu, podoba tam byla. A nejen podoba. Byl to prostě on. Jen se podívejte nahoru. (str. 100)

Důvody pro vzdělání jsou přitom různé a výsledkem může být cokoli. Rodina pošle svého nadaného syna do židovské školy také proto, aby mu vzdělání umožnilo sestrojít atomovou bombu, kterou pak bude moci svrhnout na Židy. Hlavní hrdina

tomu samozřejmě věřil, teprve vzdělání mu pomohlo vystřízlivět a nahlédnout omyl rodičů a lidí z jeho rodné vesnice. Výsledkem ovšem byla obrovská frustrace, kdy si začal na tomto (a řadě dalších příkladů) uvědomovat míru naivity svého otce a jeho přátel, kteří bojovali za arabskou věc.

Kniha v druhé polovině popisuje zklamání a frustrace z rodinného života. Hlavní hrdina se stydí za svou arabskou ženu, snaží se přetvářovat a dělat ze sebe Žida, aby ve společnosti obstál. Čtenář hlouběji a hlouběji zažívá frustrace člověka druhé kategorie ve státě, kde je jasně určeno, kdo je příslušník nadřazené rasy. Nelze nevzpomenout na lidi druhé kategorie kdekoli na světě, kde vládnoucí většina dává jasně najevo ať už svým vzděláním nebo majetkem, kým je a kým jsou ti druzí.

A kde se mísí předsudky jedněch s druhými. Knihu bych doporučil především čtenářům, kteří přejali klišé o tom, že utrpení židovského národa je takové, že vylučuje jakoukoli kritiku izraelské společnosti, ba dovoluje považovat ji téměř za zločin.

Sajjid Kašua (* 1975), izraelsko-arabský spisovatel a publicista píšící hebrejsky. Narodil se v Tíře v oblasti tzv. Trojúhelníku, izraelského regionu s výrazným zastoupením arabských obyvatel, a vystudoval sociologii a filosofii na Hebrejské univerzitě. Donedávna žil s manželkou a třemi dětmi v židovské části Jeruzaléma, pod vlivem rozčarování z aktuální situace v Izraeli se rozhodl přesídlit i s rodinou do Spojených států. Svě zkušenost z dětství a mládí vtělil Kašua do prvotiny *Tančící Arabové* (2002). Sociální a politickou nejistotu, již izraelští Arabové čelí, neúprosně popisuje jeho druhý román *A bylo jítro* (2006). Obdobnými tématy se zabývá i poslední román *Druhá osoba singuláru* (2010), za nějž získal roku 2011 prestižní Bernsteinovu cenu. Vedle románů píše satirické sloupky do deníku Haarec, televizní scénáře a proslul jako tvůrce satirického sitcomu *Arabská práce* (Avoda aravit).

(s využitím kosmas.cz)

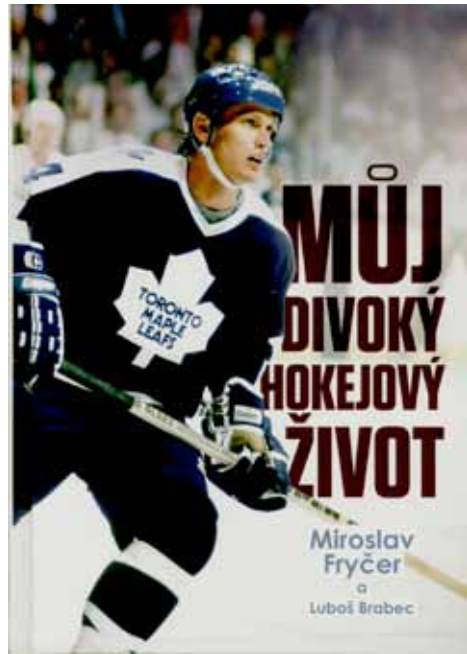
Petr Turecký - Protestant 7/2018

Divoký hokejový život Miroslava Fryčera

Vlastně Mirkovi Fryčerovi vděčím za to, že jsem se dostal k hokeji blíže. Bylo to na jaře roku 1982 a Miroslav Fryčer (řečený Frigo) hrál poprvé v Torontu. S drzostí sobě vlastní jsem zaskočil do Maple Leaf Gardens a zeptal se, kde je tiskové středisko. Seděl tam muž se šedivými vlasy pan Steve Obodiac a řekl jsem, že potřebuji nutně dvě akreditace: jednu pro sebe a druhou pro kanadského překladatele Paula Wilsona. Navíc jsem zdůraznil, že za Quebec Nordiques hraji i bratři Šťastní. K mému překvapení jsme akreditace dostali s upozorněním, že vchod je na rohu ulic Church a Wood. Na utkání jsme dorazili včas a po zápase jsme seběhli k šatně domácích Maple Leafů. Mirek byl v obležení novinářů, vedle seděl John Anderson, který to okomentoval: „Kdo to má vydržet, tady se člověk nemůže ani převléknout. Vloni tady seděl Sittler. Letos ty.“ Od toho zápasu jsem viděl téměř všechny hokejové zápasy, které zde torontská 14 sehrála a natočil s ním několik desítek rozhovorů, jak pro noviny, tak i pro Hlas Ameriky a Svobodnou Evropu. Je to období, na které vzpomínám v NHL asi nejraději, přestože Toronto nehrálo nejlépe. Díky tomu jsem se seznámil i s ostatními hokejisty bratry Ihnačákovými, Šťastnými, obzvlášť Peter byl vždy ochotný k rozhovoru a někdy trval i půlhodiny, ale s Mirkem jsme toho namluvili asi nejvíce. Jednou, když byl zraněný, tak se uvolil a dokonce seděl jako model mé ženě na portrét, který si později koupil. Čistě Frigovsky - dal ji šek a řekl: „Napiš si tam kolik chceš!“ a podepsal ho. Takže zde je i svědectví o tom, pokud se v knížce vypráví, že peníze nebyly pro něj hlavním motivem. Jak portrét skončil nevím. Nakonec o tomto příběhu píše v hokejové encyklopedii *Kings of the Ice – a History of the World Hockey*, která vyšla v Torontu (Richmond Hill) v roce 2002. Proto jsem byl rád, že Miroslav Fryčer spolu s Lubošem Brabcem napsal svoji vzpomínkovou biografii.

Někdy jsem byl překvapen přesností popisu a říkal jsem si, tak geniální paměť snad ani není možná. Zápas Toronto-Edmonton, kdy Frigo vstřelil čtyři branky jsem viděl,

dokonce jsem po zápase udělal interview s Wayneem Gretzkym, který moc Evropany nikdy nechválil, ale tentokrát udělal na adresu Fryčera výjimku, ale že bych si pamatoval detaily, jak jsou popsán v knížce to nemohu říci. Zřejmě měli autoři při psaní této kapitoly záznam celého zápasu. Také utkání hvězd v roce 1985 si mnoho nepamatuji. Naopak si pamatuji detailní Fryčerův souboj s pověstným Brophym, což bylo na kanadské poměry neobvyklé, hojně publikované v tisku a v knize Fryčer ani s odstupem času Brophyho nešetří. Při tom snad tak trochu můžeme pochopit i jinou postavu z kanadské televize Dona Cherryho, který patří k nejpopulárnějším hokejovým komentátorům.

Na druhou stranu bývalé torontské pravé křídlo hovoří velice dobře o trenérech, kteří ho něco naučili, o svém otci, chápe i pojetí Michela Bergerona, který mu řekl, že se mu nehodí do týmu. Velice hezká je vzpomínka na Jacquesa Demerse, pod kterým hrál v Detroit Red Wings: *Obdivoval jsem ho téměř po všem, ale nejvíce mě fascinovala jeho výřečnost. Byl úžasný motivátor a poslouchat ho před zápasem byl zážitek. Všechno uměl*

skvěle podat. Pusu nezavřel ani po utkání. Byl schopen celý večer bavit společnost a vždycky měl co říct.

Vůbec se nedivím, že se později dal na politiku a dotáhl to až do Senátu (27. srpna 2009 byl nominován premiérem Harprem za Yoine Goldstein – pozn. red.). O to víc překvapilo, když před pár roky v memoárech přiznal, že neumí číst ani psát. Nikdo z hráčů, co mu za víc než tisícovku zápasů v NHL prošli rukama, tohle netušil. Jacques byl evidentně i výběrný herec. Co se pamatuji, pořád nosil v ruce noviny a stůl v kanceláři měl obložený lejsky. Tuhle kamufláž hrál roky a hrál ji dokonale. Za některé etudy by si zasloužil Oscara. Až zpětně jsem si uvědomil, že nikdy nepsal sestavu na tabuli. Nadiktoval nám, kdo bude chytat a jak budou vypadat jednotlivé lajny, čímž z toho elegantně vybrusil.

Snad jediné, co mu nešlo, bylo kreslení taktických variant. Když na poradě vysvětloval svoje záměry, ruka neuměla přenést myšlenku na tabuli. Udělal pár tahů, zamotal se do toho a výsledkem byla čmáranice jako od Picassa. „Je vám vše jasné?“ zeptal se na závěr. Poslušně jsme pokývali hlavou. Nikdo neměl sílu říct opak, protože to byl milý a slušný člověk. A hlavně trenér pro kterého bylo radost hrát.

V knize *Můj divoký hokejový život* je popsáno nejen dětství hokejisty, ale i jeho závislost na alkoholu, která znamenala transplantaci jater po Vánocích v roce 1999. Od té doby pije Mirko pouze minerálku Z knihy se nedovíme mnoho o jeho rodinném životě v Torontu, je to zřejmě jeho třináctá komnata, do které nikoho nepustí. Chybí také něco více o hráčích s kterými hrál – Sláva Ďuriš, Richard Lanz i o ostatních Čechách a Slovácích v NHL, či jak se Miroslav Ihnačák dostal do Kanady. Je kritický k současnému hokeji v Čechách a vysvětlí, proč miluje Itálii, ačkoliv ta není hokejovou velmocí. Knihu vydal Luboš Brabec (brabec.lubos@gmail.com) a skutečně stojí za přečtení.

Alé Březina – Toronto

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-8005

ČESKO-SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ A KULTURNÍ KOMORA INC.

CZECH – NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND CULTURE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

Farnost sv. Václava v Torontu
vás srdečně zve na

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ

u příležitosti oslav našeho patrona

Oslava se uskuteční **v neděli 30. září 2018**

Při **mši svaté v 10:30**

za účasti pana biskupa Václava Malého
bude uveden do funkce nový
kněz P. Ján Čukáš

Po mši svaté bude následovat
slavnostní společný oběd

Cena oběda: \$20 dospělí, \$12 děti

Rezervace lístků:

Jena Hladíková (416) 367-3964

Miloš Janek (416) 614-0550

Organizátori 17. cyklu "Skvosty" v spolupráci s ČSSK a
S.K. Spoločnosťou M.R. Štefánika vás srdečne pozývajú na

"Popoludnie s Trojlístkom".

Nedeľa

2. decembra 2018 o 2:00 pm

Evanjelický A.V. Kostol sv. Pavla
1424 Davenport Rd.

Scenár a réžia:
OLGA TUROKOVÁ

Štefánik priletí do Toronta zo
Slovenska spolu s obľúbenou
chansonierkou Monikou
Stanislavovou, ktorá toto popoludnie spestrí pesničkami z obdobia vzniku
prvej Č-SR a nebudú chýbať ani ľudové tance. Po programe nás Monika
poteší obľúbenými skladbami.

JEDINÉ PREDSTAVENIE V TORONTE

Vstupné 20 dolárov

Rezervácie: m.r.stefanik@rogers.com alebo na tel.č. 416 350 1239

V hale kostola si môžete zakúpiť občerstvenie.

ES

YOUR
INVITATION
to Experience
and Enjoy

N

the 18th Season of
NOCTURNES
2018-2019

NOCTUR

In a series of six
musical presentations

IN THE CITY

www.nocturnesinthecity.com

Celebrating 100 Years

We invite you to experience and enjoy
our 18th unique Musical Series Season

NOCTURNES IN THE CITY

PROGRAM: 2018-2019 SEASON

Sunday, October 21, 2018 at 5:00 pm

St. Wenceslaus Church
SLÁVKA VERNEROVÁ-PĚCHOČOVÁ, piano
Schuman, Dvořák, Smetana, Janáček

Sunday, October 28, 2018 at 5:00 pm

St. Wenceslaus Church
Celebration concert, 100 year anniversary
of the birth of Czechoslovakia.
ZEMLINSKÝ STRING QUARTET and
SLÁVKA VERNEROVÁ-PĚCHOČOVÁ, piano
All-Dvořák program

Sunday, November 25, 2018 at 5:00 pm

Prague Restaurant at Masaryktown
MIRO LETKO, ELIZABETH MARTIN
AND FRIENDS
Pre-Christmas jazz medley

Sunday, January 27, 2019 at 5:00 pm

St. Wenceslaus Church
PETER STOLL, clarinet
ADAM ZUCKIEWICZ, piano
Martinu, Fibich, Dvořák, Mozart

Sunday, March 24, 2019 at 5:00 pm

Prague Restaurant at Masaryktown
JOE MUSIL, piano
LENKA NOVÁKOVÁ, singer
Spring jazz at Masaryktown

Sunday, May 12, 2019 at 5:00 pm

St. Wenceslaus Church
DUO VENTAPANE
MONA SHIRAISHI, violin
MARTIN KARLÍČEK, piano

PROGRAM SPONSORS

In appreciation of their generous support
we'd like to acknowledge and thank
the following sponsors.

Mr. Jan Adamek
Mr. Steve Aidelbaum, C.A.
Mr. Rosti. Brankovsky
Canada SK Entertainment Inc.
Copyright Copy Centre
Consulate General of the Czech Republic
Dr. Joseph Doležel
Embassy of the Czech Republic
Goodhoofd Inc.
Prof. Paul Grof
Mr. Milan Kroupa
Masaryk Memorial Institute
The New Homeland (Nový Domov)
Ms. Suzanne Paterson
Mrs. Hana Pelnarova
Dr. Richarda Russ
Satellite 1-416
Mr. Lado Soudek
Mr. Paul Svastal
Mr. and Mrs. Ivo Sypták
United Cleaning Services
Walter J. Mishko & Co. Inc.

"PLEASE ACCEPT OUR BEST WISHES
for a most enjoyable series of concerts as well
as every success in the years to come".

Embassy of the CZECH REPUBLIC
Ottawa

Tramvajové vzpomínání

Tramvajová doprava je v Praze velice zajímavou součástí městské hromadné dopravy, sama ráda jezdím tramvají, dokonce více než metrem a znám spousty podobných lidí, kteří jsou na tom stejně a kteří si pohledem z tramvaje vychutnávají město, jeho ruch a shon, jeho krásné stavby podél tratí a mnoho dalšího. Každopádně je třeba tramvajovou dopravu v současné době pochválit, neboť funguje kvalitně a její řidiči plně respektují jízdní řády, což kdysi dávno moc neplatilo. Já navíc mám k téhle dopravě hodně srdeční vztah, protože v době mých studií jsem třikrát, po dobu prázdnin, pracovala jako studentka-brigádnice–průvodčí a byla jsem z téhle práce více než nadšená. To už je ovšem hodně dávno, přesto si toho stále hodně pamatuji a čas od času na ty doby zavzpomínám. Naposledy asi před týdnem, kdy jsem si dopřála jízdu historickou tramvají, čímž jsem se dokonale přenesla do mladé doby mé funkce průvodčí.

V době mé brigády jsem bydlela hodně blízko vozovny Vokovice a tak jsem ani moc netrpěla, když jsem někdy v rozpisu měla nástup k odjezdu první ranní tramvaje ve 3:26. K vozovně jsem se mnohdy přihnala a tramvaj už čekala mimo vozovnu a pan průvodčí a řidič na mne pokřikovali „nepopletla sis noty“, což značilo ve vozovně vyvěšený rozpis směn. Nikdy to ale nemysleli ve zlém.

A jak to celé v Praze začínalo? Elektrické tramvaje zahájily provoz v roce 1891 v nezahlážděné Ověnecké ulici na Letné na trati dlouhé 800 metrů. Dnes po téhle trati už není ani památka. Existuje dopis z března 1890, českého tvůrce téhle dráhy

Na začátku století jezdila tramvaj po Karlově mostě

Františka Křížíka, ve kterém žádá Radu královského hlavního města o svolení zabývat se stavbou elektrické tratě. Nakonec souhlas dostal, vybral si znamenitou dobu, a sice Zemskou jubilejní výstavu v roce 1891, kterou chtěl o tento dopravní prvek ještě více zhodnotit. Delší dobu váhal s určením konkrétní trasy, nakonec zvolil trasu, která navazovala na tehdejší novou stavbu lanovky na Letnou a sice od letenské restaurace, Ověneckou ulicí ke vchodu do Královské obory, čili Stromovky. V květnu 1891 obdržel Křížík po všech možných peripetiích konečný souhlas ke stavbě a tu prakticky ihned zahájil. Proti Křížíkově projektu se postavil pouze Viktor Haas, generální ředitel Pražské tramwaye, který se dovolával, že výhradním stavitelem bude jeho podnik zajišťující v Praze koněspřežnou tramvaj. Komise Haasovy námitky nepřijala.

Když se z vozovny vyjíždělo, říkalo se, že se jede do vsi a když směna končila, zatahovalo se do mašale. Když se jezdilo jedno kolo, značilo to, že daná linka jela svou trasu jen jednou – nebyvalo tomu moc často, jezdilo se kol většinou několik až k naplnění celé směny

První jízda Křížíkovy tramvaje se konala v sobotu 18. července 1891 z Letné ke Stromovce, trvala 4 a půl minuty, zúčastnilo se jí 28 cestujících, prvním řidičem byl Alois Fiala, prvním průvodčím Josef Jedlička.

Když se večer zatahovalo, nastával můj technický problém, neb jsem občas nedokázala navodit tramvaj na její správnou kolej do vozovny. Vypadalo to docela jednoduše, ale mně to nějak nefungovalo, zjistilo se číslo zátažné koleje, vzalo se železné tágo a vložilo se do žlábků výhybky před tramvají a běželo se stále podél výhybky se zasunutým tágem k vozovně a kde výhybka na své cestě do vozovny nebyla správně nastavená na volno, učinilo se tak tágem a určitou fyzickou silou a výhybka se tak převedla do správné polohy. Několikrát jsem vedla tramvaj na úplně špatnou kolej, a protože řidič i průvodčí se už chtěli vidět v posteli, tak se vždy jeden z nich našel, kdo tu tramvaj za mne odveksloval správně a moje trápení ukončil. Přesto, že Křížíkova první dráha vykazovala i ztrátovost a byla v roce 1903 zrušena, pokračoval Křížík v dalším rozšiřování

Pohřební tramvaj vozila za první světové války rakve na Olšany

Po jedné koleji se jezdilo Celetnou ulicí

tras neb si byl jist, že je jeho tramvaj technicky dostatečně odzkoušená a že svou roli může pro město dobře plnit. V roce 1897 bylo na území pražské aglomerace už šest samostatných dopravních podniků provozujících tramvajovou dopravu:

- a/ Generální ředitelství Pražské tramwaye, původní koněspřežná dráha
 - b/ Elektrická dráha na Letné v Praze v soukromém majetku Fr. Křížíka
 - c/ Elektrická dráha Praha-Libeň-Vysočany v soukromém majetku Fr. Křížíka
 - d/ Elektrická dráha Smíchov-Košíře v soukromém majetku košířského starosty M.Hlaváčka
 - e/ Městská elektrická dráha Královských Vinohrad
 - f/ Elektrické podniky královského hlavního města Prahy
- K výčtu je třeba dodat ještě tehdejší pozemní lanovky na Letnou a na Petřín.

V roce 1907 už tramvajová doprava měla charakter monopolu a provozovatelem se staly jen Elektrické podniky královského hlavního města. Vozy jednotlivých dopravců se mezi sebou lišily a měly i různé výrobce, na jejich vzhledu nesl umělecký podíl také architekt Jan Kotěra. Teprve sjednocení dopravců vedlo i k sjednocování vozového parku a k jeho modernizaci. Hlavním výrobcem byly stále Ringhofferovy závody, ale též kolínská továrna Továrna na vozy a.s. Trvalá modernizace vozového parku prospívala i charakteru města. Rozsah článku nedává možnost podrobně popsat každou z provedených modernizací,

Jedničky se křižovaly pod Prašnou branou

takže pouze jejich stručný výčet. Dvojčité motorové vozy, každý vůz měl jen jedno stanoviště řidiče v čelech vlaku, ale dveře byly na obou stranách, velkého provozního úspěchu nedosáhly. Z této doby nelze opomenout zavádění zajímavých tažných vozů, nazývaných slangově „krasiny“. Měly velikou střední nástupní i výstupní plošinu, dobře se do nich naskakovalo za jízdy, hůře vyskakovalo, ale šlo to. A slangový název? Prý podle ruského ledoborce, který si ruské námořnictvo nechalo v roce 1917 vyrobit v Anglii a asi po deseti letech ho pokřtili jménem jakéhosi jejich slavného bolševika Krasina. Následující jednosměrné vozy, způsobily zásadní převrat kolem roku 1936 a mezi lidmi měly pojmenování „ponorka.“ Vozy měly 31 míst k sezení a 33 k stání. Poprvé v historii zde řidič seděl. Ponorka měla za jízdy uzavřené všechny dveře, takže „skokanům“ odzvonilo. Krasiny a ponorky jezdily v Praze hodně dlouho. Následující vozy řady T /(T1, T2, T3 a jejich provozní kombinace/ představovaly další vozovou revoluci v naší dopravě, označovaly se jako velkoplošné, neboť mohly pojmout 26 sedících a 69 stojících cestujících. Z vozu T3 byla později

odvozena tramvaj kloubová, která se však v Praze v době svého vzniku neosvědčila.

Vozovna Vokovice zprovozněná 1930 byla ve své době velmi moderní vozovnou s pěti provozními loděmi a s navazujícími jedenácti činžovními domy se 132 malometrážními tramvajáckými byty, takže tam žilo vlastně 132 řidičů a průvodčích. Zнала jsem dobře ty byty, měla jsem tam mou nejlepší kamarádku, teď si tohle vzpomínání přečte v Oakville. Když z tramvajáckých domů odcházeli tramvajáci do práce, měli vždy svou služební obrovskou brašnu, ale i menší aktovku, ze které vykukovala termoska s káfm. Obsluha vozů směla pít pivo a u většiny

A tohle je už nová sedmnáctka na Nábřeží

konečných bývala pivnice, ve které se čepovala „sedmička“, ale i piva silnější. Sama jsem znala na trati linky 11 hospodu, „Na Hadovce“ u které se vždy zastavovalo a jeden z průvodčích do ní zaběhl a přinesl do vozu pěnivé pívko pro sebe i kolegu. Na zpáteční cestě pak do hospody vrátili prázdné püllitry. Cestující tenhle rituál znali, schvalovali ho, malézdržení nikomu nevadilo. Také jsem jezdila tzv. šejdra, což profesionální zaměstnanci moc rádi neměli a tak studenti brigádníci neměli o šejdry nouzi. Znamenalo to jezdit několik hodin ráno, pak přestávka 2 až 5 hodin a pak se nastupovalo opět na odpoledne a tahle směna se odjezdila až do zatažení tramvaje.

Jako studenti jsme neměli noční, jezdili jsme maximálně do půlnoci, přesto jsme se jako holky nechávaly domů doprovázet staršími průvodčími a oni to velice rádi činili – vyprávěli nám chlubné historky, lichotily našim zjevům a nesly i naše služební brašny a vždy se chodívalo domů oklikou, aby to bylo delší. Bylo nám s tramvajáckými gentlemany dobře a vůbec nikdy nebylo nějaké nesmyslné „Me Too“.

Rozvoj tramvajové dopravy probíhal značným tempem už od Křížíkova startu a v roce 1922 byly vytvořeny všechny technické a ekonomické podmínky pro její další rozmach – tohle údobí trvalo až do roku 1938 a bývá nazýváno zlatou érou. Válka vše přervala a Prahou jezdily zatemnělé tramvaje a musely respektovat i změny v noční přepravě. Po válce se věřilo, že znovu nastane tramvajový rozvoj, ale už tomu tak nebylo. „Vítězný únor“ začal přát jiným prioritám. Bylo by toho ještě mnoho, co lze v tramvajových vzpomínkách napsat, třeba jak začala v březnu 1939 jízda vpravo, jak byla ovlivněna koncepce tramvají vstupem trolejbusů a po roce 1967 vládním rozhodnutím o budování metra a další. Tak už jen malá statistika dneška:

- Počet pražských linek 34
 - Délka linek 557,3 km
 - Průměrná cestovní rychlost 18,56 km/hod
 - Počet přepravených osob za rok 360 milionů, což je největší počet na světě po Budapešti
 - Současný počet typů tramvají 8
 - Počet tramvajových zastávek v Praze 296
 - Linky, které u tramvajáků nejsou v oblíbě 22, 18, 9 – neboť jezdí přes centrum
 - Linky oblíbené 20, 25, 11
 - Nebezpečná tramvajová místa trati Karlovo náměstí, Václavské náměstí, Národní divadlo
 - Zajímavé místo průjezd domem z ulice Letenské na Malostranské náměstí
 - Auž jen odborné tramvajácké sdělení: „Dnes řídím túru s vanou, mám to na plachtě.“ /dnes jedu celou směnu s kloubovou tramvají, podle rozpisu ve vozovně/.
 - Jana Fafejťová – Praha, foto: wiki, internet
- ***

Kdo z Torontského festivalu získá Oscara?

Pokračování ze str. 1

JK: Je to možná vzdálené, ale každé *road movie* nese s sebou pocit svobody. Ze začátku jsou to dršňáci, ale pak teprve se objevuje jejich křehká stránka. Anglický název *Zimní mouchy*, který se nám také líbí vystihuje to, že se jedná o otravné mouchy, které se někde berou uprostřed zimy a každý by se jich tak trochu rád zbavil. Zima je vlastně také důležitá pro film, protože zdůrazňuje pocit ohrožení. Většina filmů se odehrává v létě, ale tady je auto pro ně taková záchranná stanice před světem, před zimou, kdy by mohli zmrznout. Svým způsobem je i tematicky zajímavé, že hlavní hrdina Mára má v hlavě ideál svého dědečka, ale zároveň se ukáže, že ten dědeček je vlastně kovaný komunista. Ten kluk to však vidí jinak a děda pro něj něco znamená a vykládá si to podle sebe, *jakýho má hrdinného dědečka*.

Na letošním Mezinárodní filmovém festivalu v Karlových Varech byl oceněn film *Svědci Putinovi*. Film byl uveden v koprodukcí lotyšsko-švýcarsko-české. Dokument ukazuje Putinův nástup na přelomu tisíciletí. Vidíme řadu disidentů, kteří podporovali nového cara v cestě za uchopením moci. Prvním zklamaným byl asi Boris Jelcin, který Putina na trůn

Svědkové Putinovi - Vladimír Valdimirovič se setkává se svou učitelkou

dosadil, ale když byl Vladimír Vladimirovič zvolen za presidenta, nevzal mu ani sluchátko, aby přijal blahopřání. Sám Vitalij Manskij se dostal do blízkosti jak Borise Jelcina, tak i Vladimíra Putina. Na Silvestra roku 1999 se Jelcin překvapivě rozhodl, že odstoupí a navrhl na své místo do příštích voleb právě Putina. Prezidentské volby se konaly o tři měsíce později a Putin (světe div se!) vyhrál. Manskij se vrací právě do tohoto období a ukazuje, jak Putin obnovoval moc. Jeho nástup byl nejen v brutální válce v Čečensku, ale i nenápadný, kdy vrátil Rusku starou sovětskou hymnu s novými slovy. Po rozpadu Sovětského svazu byla v roce 1991 za státní hymnu přijata *Patriotická píseň* Michaila Glinky. Jednou z častých stížností však byla skutečnost, že píseň neměla žádný text. Proto bylo rozhodnuto o změně státní hymny a v ruském parlamentu byla zvolena známá melodie *Hymny Sovětského svazu*. Autorem hudby je Alexandr Vasiljevič Alexandrov. Na základě veřejné soutěže byla vybrána slova kapitána Sergeje Vladimiroviče Michalkova, spoluautora dvou verzí hymny Sovětského svazu. Hymna začíná slovy: *Rusko – náš posvátný stát, Rusko – naše milovaná země...* Za zmínku stojí třetí sloka *Jediná jsi na světě, jsi jedinečná – Bohem chráněná, rodná zemi!* (*wiki*) Putin zdůvodňuje návrat k původní hymně, že v Sovětském svazu nebylo vše špatné a na to dobré je nutné navázat.

Manskij se narodil v ukrajinském Lvově, dlouhou dobu žil v Rusku a nyní se usadil v Lotyšsku. V minulosti jsme mohli od něj vidět na festivalu HotDoc dokument ze severní Koreji. *Under the Sun (V paprscích slunce)*.

Trochu na západ do východní Ukrajiny nás zavedl film Sergěje Ložnicy *Donbas*. Musíme si klást znovu otázky: Co je pravda a co je fikce. Některé scény z filmu připomínají tragikomické Formanovy scény. Jindy se jedná o Orwellovskou skutečnost současnosti.

S diktaturou se nepotýkají pouze země bývalého Sovětského svazu. Narážíme na ní více méně v celé Evropě. Italský režisér Paolo Sorrentino ve filmu *Loro* nám ukazuje Itálii a

Loro

mediálního multimilionáře, bývalého ministerského předsedu Silvia Berlusconiho, který stále ovládá zemi. V této *křesťanské zemi* nevádí vládní harém. Naopak množství hurisek je spíše znakem úspěchu a prosperity. Málokdo se snaží magnátovi oponovat, snad jen Veronica Lario (manželka, která ho právě opouští) nebo černošský fotbalista, který odmítá hrát za jeho milánský tým.

Otázkou, zda diktatura nepřichází i do Spojených států je film Michaela Moora *Fahrenheit 11/9*. Znamý režisér v červenci roku 2016 napsal esej *Pět důvodů, proč Trump vyhraje volby*. Jeho předpověď se splnila v ranních hodinách 9. listopadu. Do guláše lží Trump zamíchal hesla o snížení daní pro velké korporace, odstoupení od mezinárodních dohod a zrušení

regulace ochrany životního prostředí. Jak taková opatření dopadají, pak ukazuje na krizi s vodou ve Flintu, v státě Michigan. Guvernér Rick Snyder prosadil úsporné opatření, kdy město po léta používalo vodu z Huronského jezera a z Detroitské řeky. V roce 2014 však začalo získávat levnější vodu z řeky Flint. Nezdravé vodě bylo vystaveno okolo 100 000 obyvatel města. 6000-12000 dětí bude mít trvalé následky. Přestože se výsledky zatajovaly,

Americké Dharma

k částečné nápravě došlo až v roce 2017. Moore vidí naději v mladé generaci, která se po masakru na Floridě vzbouřila k protestu proti zbrojařským koncernům. V tomhle ohledu je myslím přehnaně optimistickým.

Jedním z politiků, o kterého se opíral Donald Trump při předvolební kampani, byl Steven K. Bannon. Film *Americké Dharma* je vlastně dialogem Errola Morrisa s tímto ideologem Trumpovi kampaně. *Sanskrtské slovo dharma* je odvozeno ze slovního kořene *dhar* („nést“) a označuje v buddhismu *jevy nesoucí skutečnost*. Morris vidí *dobrého* Bannona a *špatného* Bannona. Jeho síla je v tom, že se opírá o filmové tvůrce jako John Ford, Stanley Kubrick a Orson Welles. Nejslabším momentem je násilný pravicový pochod v Charlottesville. Po kterém skončila i Bannonova kariéra v Bílém domě.

V roce 2013 uvedl polský režisér Pawel Pawlikowski na Torontském mezinárodním filmovém festivalu film *Ida*, který později získal Oscara za cizojazyčný film. Letos zde měl premiéru jeho film *Studená válka*. Do padesátých let se vracíme nejen dějem filmu, ale i způsobem, jak byl film natočen. Jedná se o černobílý snímek formátu 4:3. Příběh Wiktora a Zuly je nekonečným příběhem Romea a Julie, či Marie a Tonyho z *West Side Story*. Oba se setkají při výběru nových talentů v roce 1949 v souboru, který připomíná podobné soubory

Studená válka

v padesátých letech u nás. Wiktor vyhledává talenty - Zula se svým talentem dělá konkurz. Zamilují se a podaří se jim jet na Světový festival mládeže a studentstva do Berlína v roce 1951. Rozhodnou se utéct. Na sjednané místo však přijde pouze Wiktor, Zula nesebere odvahu opustit soubor. Mezitím má Wiktor úspěšnou kariéru v Paříži, kde se po letech opět setkají, ale každý již žije v jiném vztahu. Přesto k sobě stále něco cítí a tak Wiktor opět riskuje cestu do Jugoslávie, kde je málem unesen. Nakonec se přece jen setkají v Paříži a rozhodnou se spolu žít. Jejich životní hodnoty jsou však někde jinde. Zula se necítí v Paříži a ve francouzštině dobře a vrátí se znechucena do Polska, kdy prožívá vzestup pěvecké hvězdy. Zoufalý Wiktor se vrátí do Polska, ale skončí v kriminále. Po návratu z vězení se opět setkají a zde opět začíná jejich láska, ale zároveň zde končí i jejich život, protože společně spáchají sebevraždu. Film byl na festivalu v Cannes oceněn za nejlepší režii.

100. výročí narození švédského režiséra Ingmara Bergmana připomněla dokumentem *Hledání Ingmara Bergmana* německá filmařka Margarethe von Trotta. Nutno říci, že právem, protože Bergman uvedl její film *Marianne a Julianne* jako jeden z jedenácti filmů, který pro něj něco znamenal. Von Trotta začíná u prvních Bergmanových filmů *Úsměvy letní noci*, *Léto s Monikou*, přes sedmdesátá léta *Scény z manželského života*, vrací se k filmu z roku 1982 *Fanny a Alexander*. Bergmanovy děti vzpomínají na svého otce a někdy to není moc lichotivé. Slavný režisér, syn evangelického faráře, se zabývá více svým dětstvím, než životem svých dětí. V závěru filmu má sama odpovědět na otázku, který film bere za jeho nejlepší a bez váhání odpoví, stejně jako bych odpověděl já: „*Sedmá pečeť*.“

Většinou se při výběru filmů nestrefím do toho, který film bude nakonec oceněn. Cenu diváků získal americký film Petera Farrellyho *Green Book (Zelená kniha)*, vyprávějící o černošském pianistovi, kterého vozí italský řidič v šedesátých letech po jihu Spojených států. Uvidíme, jestli tento film dostane nějakého Oscara v roce 2019. Připadá mně to jako zajímavý příběh a určitě ho budou hrát v kinech ještě před předáváním sošek. Doufám, že si při tom nepopletou obálky jako při filmu *Moonlight (Měsíční svit)*, v kterém hrál také Maheshala Ali.

Aleš Březina; Foto: Courtesy of TIFF

Koncert kvarteta houslisty
Edy Vokurky
 k 100. výročí Československa

se bude konat
 v Scarborough Civic Centre (S. C. S.)
 jižní strana Scarborough Shopping Mall
 150 Borough Dr. - McCowan & Ellesmere
 v neděli 28. října 2018 od 14 do 16 hodin
 Učinkují Eda Vokurka – housle, Abbey Sholzberg
 – basa a průvodní slovo, John Fletcher – kytara,
 Josef Musil – piano , klávesové nástroje a
 syntesázor.
 Kromě českých klasiků zazní šansony, písně z Broadwaye,
 cikánské melodie, swing ze čtyřicátých let a sočasné melodie.

Ot'uknutá Etiopie

5. pokračování

Gonder – známé jako *Camelot of Africa*, s populací více než 300 000 obyvatel, ležící v nadmořské výšce 2300 metrů nad mořem mezi kopci. Hrdě stojící již několik století jsou vysoké hradby bývalých hradů a paláců, silně poskvrněné krví, ale se stále viditelnou noblesou. Za tím, čím město dříve bylo, za tím dnes stále míří proudy návštěvníků. *Camelot* - mině hrad a královský dvůr spojující se s legendárním králem Arthurem, britským vůdcem, který podle středověké historie a romantických legend, vedl v pozdním pátém a na začátku šestého století britské vojsko v obranné bitvě proti Saxonům. *Camelot* je legenda, kdežto *Gonder* je realita.

Fasil Ghebbi

Leží uprostřed velmi úrodné půdy a na křižovatce tří hlavních karavanních cest, není divu, že císař *Fasiladas* (1632-67) ho prohlásil v roce 1636 jako hlavní město země. V oblasti byly též velké zdroje zlata, slonoviny, cibetek, ale i hodně otroků, kteří těžce pracovali. Cibetka (civet) – je malé zvířátko, noční savce, podobné tvarem těla kočky, ale s delším nosem a ocasem. Podle druhu a místa výskytu měří tak 43-70 cm, váží 1.4 – 4.5 kg. Nejznámějším z nich je cibetka africká, jejíž výměšky z perineálních žláz obsahují pižmovou vůni (musk scent) se od dávných dob používaly a stále používají při výrobě voňavek a parfémů. Zvířátka kdysi byla kvůli získání sekretu buďto usmrcena nebo žlázy byly odebrány anebo výměšek jen seškrábnut ze žlázy za živa. Chanel, výrobce populárního *Chanel No.5* tvrdí, že od roku 1998 přírodní pižmo bylo nahrazeno syntetickým. Další zajímavost... Slyšeli jste někdy o kávě *Kopi Luwak*, anebo je také známá pod jménem *Civet coffee* (cibetková káva)? Já také ne, než jsem si více přečetla o tomto městě. *Asian palm civets* (asijské palmové cibetky), žijí v jižní a jihovýchodní Asii, pojidají červené bobule kávy a v žaludku na kávová zrna působící žaludeční enzymy dávají kávě ono vysoce ceněné aroma. Zrna se pak vybírají z jejich trusu a zpracovávají, poněkud na Bali, Filipínách, Sumatře nebo Javě. Na světovém trhu půl kila této kávy se prodává za 600 až 700 dolarů, anebo můžete dostat i šálek jen za 100! Poptávka po šálcích této kávy prý stoupá, moderní trend, což představuje signifikantní hrozbu úbytku těchto zvířat. Není se proto co divit, že v době císařovy smrti, *Gonder* měl více než 65 000 obyvatel a jeho bohatství, lesk i nádhera se stalo legendárním. Při procházce mezi starými paláci, banketními sály, bývalými zahradami, ale i velkým vězením, nebylo obtížné si představit bývalou slávu, dvorní nádheru, ceremoniální oslavy, ale i mnohé intriky, které se určitě odehrávaly za zavřenými dveřmi. Hlavním městem byl přes sto let *Gonder*, ale žádná sláva netrvá věčně, tak i tady. Vnitřní boje o vládu zeslabily království a co z něho zbylo, tak v roce 1880 soudánští Dervišové (jedna z muslimských sekt) ukradli, pobrali a rozbili. V roce 1941 anglické bomby v procesu pomoci osvobození se Etiopie od italských okupantů sice dovršily škody a destrukci města, ale přesto, většina města zůstala neporušena.

Půlhodinový let. Chutné občerstvení. Dvaceti minutová jízda z letiště s čekajícím minivanem by se dala kategorizovat prohlídkou města. Ubytování v *Lodge du Chateau* velmi příjemné, oáza klidu v blízkosti královských paláců. Jak se ukázalo, velmi výhodné. Město je rozlehlé, ale hlavní památky, které jsem chtěla vidět, byly v této části a pěšky k nim bylo jen pár kroků, i když... Ano, i když ...zde platilo, neboť chodníky buď byly hodně poničené, nebo nebyly. Postranní silnice byly velmi prašné, více než v Addis a nejsou zde pouliční lampy. Všude je plno aut, pěších i dobytka. Bylo co pozorovat a také bylo nutné dávat pozor na kotníky i na zvířecí trus. Hned odpoledne jsem se ale vydala do královské obory *Royal Enclosure* – *Fasil Ghebbi*.

Gonder dřívějšíka bylo město velké brutality a nesmírného bohatství, dneska obojí je minulostí, ale vzpomínky na tuto dobu v tomto 70 000 čtverečních metrů velkém místě světového dědictví

FAST DELIVERY & LOW COST
 PARCELS TO
 CZECH REPUBLIC & SLOVAKIA

POLIMEX

www.polimex.com

416-642-1598

BY AIR: \$7/KG
 BY SEA: \$3/KG
 plus \$20 delivery fee*

MORE THAN 55 DROP-OFF LOCATIONS ACROSS CANADA

PACKAGE PICKUP FROM HOME, ANYWHERE IN CANADA

3 AIR SHIPMENTS AND 1 SEA SHIPMENT EACH WEEK

HEAD OFFICE IN TORONTO
 141 Roncesvalles Ave., Toronto
 www.polimex.com • parcel@polimex.com

* Prices may differ outside of GTA

najdeme na každém kroku. Nesčetné paláce i jejich zbytky, podporné stěny, zámky, koupelny, vše bylo opraveno s pomocí Unesca. Beze sporu nejvíce impresivní je palác císaře *Fasiladas*, 32 metrů vysoký a hrdě se tyčící k nebi, hned za vstupní bránou. Postaven z hrubě otesaných kamenů, dnes již hodně zvětřalých a potažený patinou let. Uvnitř velká jídelna s freskami po stěnách, modlitebna, rozhledna a velká ložnice s velkolepým výhledem po širém okolí. Z vedlejších budov, kuchyně, koupelny a cisterny na vodu, zbyly už jen ruiny. Průvodce, myslím lidského, jsem si nevzala, asi jsem měla, protože i když jsem prostorem procházela, často jsem nevěděla, o co se jedná, koho to byl palác, pokud tam nebyl informativní nápis. Otázkou je, zda bych si všechny informace pamatovala. Rodina královská byla rozrostlá a každý následující panovník si v průběhu let postavil svoje *bydlení*. Ač dlouho nevládl, za významného vladaře své doby byl považován *Iyasu I* (1682-1706). O jeho paláci se říká, že byl dekorován zlacenými benátskými zrcadly a křesly se zlatými listy a slonovinou. Prý zdobily stěny nádherné obrazy. Bohužel, zemětřesení v roce 1704 a bomby Angličanů zničily vnitřek a velkou část střechy, ale stojící kostra budovy je prosáklá historií. V severní části komplexu jsou viditelné stopy *Dawit's Hall* (*Hala Dawita*), která je známá jako *House of songs* (*Dům písní*), kde se událo mnoho náboženských i světských ceremonií a opulentních hostin. Císař *Dawit* (1716-21) postavil první ze dvou *Lion Houses*, (dům pro lvy), druhý nechal postavit císař *Haile Selasie*, kde *Abyssinian lions* (lvi) byli drženi až do roku 1990. Lvi byli častým doprovodem císařů. Domy pro lvy byly jen z kamene postavené větší klece, chudáci zvířata!! Pomalu jsem prošla každý koutek uprostřed hradeb, později si sedla pod strom a povídala s návštěvníkem z Holandska. Ani on, ani já jsme nespěchali, octli jsme se zde v jiném čase, v jiné době, obdivovali tuto vybudovanou barokní královskou složeninu, kde každý z vládnoucích císařů zanechal svůj podpis. Návrat do úspěchaného města s auty a lidmi jsme se snažili co nejdéle odsunout. Fotky ale byly, zavírací doba také, nebylo vyhnutí, pokud jsme zde nechtěli strávit noc, museli jsme se zvednout. Měla jsem štěstí, zapadající slunce nádherně do zlatova zbarvilo hradby i budovy v areálu a čekání na tu nej... nej... nej... lepší fotku dne se vyplatilo. Byli jsme odměnění!!

Jen o kousek dál od *Fasil Ghebbi* v jiné lokaci je *Fasilada's bath*, velký obdélníkový bazén a s oku příjemnou budovou hned vedle. Je to velmi tiché, tranquilní místo, a i když bylo používáno královskou rodinou k osvěžení, důvodem k jeho vybudování byly náboženské ceremoniály a oslavy, které se ještě i dnes stále zde provozují. Jednou do roka je bazén naplněn vodou, a jakmile je biskupem voda posvěcena, hned se bazén naplní stovkami skákajících lidí a ozývají se jejich hlasy. To musí být pak paráda! Ceremoniální obřad je replikou křtu Ježíše – *Timkat celebration*. Bazén plný lidí jsem sice neviděla, dorazila jsem o pár dní pozdě, ale dovedla jsem si velmi živě představit, jak se tento obřad vyvíjí a odehrává.

Navečer jsem navštívila restauraci doporučenou Simonem, manažerem v ubytovně, hlad se ozýval a žízni jsem trpěla celý den. Prosté místo s několika již plnými stoly, směs turistů i mladých lokálních, objednala jsem si specialitu podniku – ryby na roštu. Talíř byl plný ryb a byly vynikající! Jedno habešské k tomu a co jsem si mohla víc ke spokojenosti přát? Ryby mi tak chutnaly, že jsem sem zašla i druhý den, cestou zpátky z *Fasilada's Bath*, na oběd a byla jsem přivítána s velkým úsměvem. Na večeri jsem chtěla pro změnu zajít někam jinam, vyhrála to restaurace *Four sisters* (Čtyři sestry) velmi vyzdvihována v *Lonely Planet*, ale i Simonem. Čtyři sestry skutečně v restauraci pracují i jí vedou a navečer zde hraje hudba a zpívá se. Vzala

Palác císaře Fasiladas

jsem si čisté tričko, oprášila tenisky a šla... Restaurace nebyla daleko, ale musela jsem přejít hřiště, kde sedm chlapců rozdílného věku soutěžilo, kdo dohodí dál kamenem. Zprvu si mne nevšímali, ale s každým ušlým krokem jsem se k nim přibližovala a až jeden z nich mi spatřil, tak hned ke mně. Myslela jsem si, že to bude opět žádost o konverzaci, ale tentokrát to nebylo. Byli nabiti elektřinou, nebo něčím jiným, a zanedlouho mě obklopili a začali byt dost drzí a dotěrní. Pokračovala jsem v chůzi a dívala jsem se toužebně, jestli nějaká další osoba se na obzoru neobjeví a jak daleko to mám k restauraci, ale marně. Nikdo nikde a do bezpečí jsem musela přejít ještě půlku hřiště! Začala jsem s nimi trochu konverzovat, ale kluci špek nezbaštili, v úzkém kruhu běhali kolem mne, až jeden z nich, se odvážil a snažil se mi otevřít malý baťoh na zádech. Sice neuspěl, ale to už jsem byla trochu neklidná, a koukám po nějakém klacku, či malých kamenech. V počtu je síla a tak teď všichni jeden po druhém se pokoušeli rozepnout zip na baťohu a dostat se dovnitř. Jestli to byla jen hra, anebo ne, nevím, ale už jsem měla nahnáno, peněženku sice vždy nosím v kapse, ale to vše důležité - mobil, brýle a *Lonely Planet* byly uvnitř. Přátelské mlouvení nezabralo, zvýšila jsem tedy hlas. Pořádně. Opět nic. Spásná myšlenka - sundala jsem baťoh a začala s ním kolem sebe šermovat a zoufale pozorovat, zda nějaká osoba se někde poblíž neukáže. Kluci si zprvu asi mysleli, že si s nimi hrají, ale pak ten největší dal signál a stáhli se o kousek dál a pokračovali ve hře. Velký výdech! Jejich pokřiky jsem za sebou slyšela ještě nějakou dobu. Chut' na jídlo mě přešla, vrátila jsem se, tanec ani zpěv jsem, bohužel, neviděla, namísto habešského jsem si v ubytovně dala čaj a v noci snila o snídani. Poučila jsem se – baťoh sice stále budu nosit, ale konečky zipů jsem drátkem svázala k sobě.

Dokončení příště

Nad'a Humlová

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

You are invited to a
Book Launch, Signing and Celebration
of
Long Journey Home: A Prague Love Story
A new memoir by
Helen Notzl

Wednesday, October 17
5:30 - 7:30 pm
Arts and Letters Club
14 Elm Street
Toronto, ON

A four-year-old girl survives a harrowing escape across a heavily armed border of Czechoslovakia with her mother and brother after the Communist takeover in 1948. The family leaves everything behind to flee to freedom in Canada. Years later, as a young woman living in Toronto, she finds herself drawn to the country of her birth and returns to Prague, finding love, danger, heartbreak and her family's legacy. With intense drama, vivid narration, and brilliant detail, *Long Journey Home* tells the story of a woman's quest for those things that truly matter to all of us: love, family, identity and home.

Readers are saying, "A memoir that reads like a thriller - I couldn't put it down!"

Copies of the book will be available for purchase and signing.

Refreshments served, all welcome

BETWEEN LAYERS / ENTRE LES COUCHES
GAVIN LYNCH / JAKUB TOMÁŠ

OPENING WEDNESDAY SEPTEMBER 19 AT 6PM - 8PM
GALLERY 17/18 - 251 COOPER STREET / OTTAWA

VERNISAGE MERCRÉ LE 19 SEPTEMBRE 18 - 25H
GALERIE 17/18 - 251 COOPER STREET / OTTAWA

20.9. - 2.11.2018

MON-THU 9AM-6PM
FRI-SAT 10AM-6PM
SUN 11AM-5PM

OAG GAO G 17 18

VLADIMIR KABELIK'S ONE LIFE, TWO CITIES

27 August - 14 December 2018
Hazel McCallion Campus B-Wing Gallery

Vladimir Kabelik's

One Life, Two Cities:
A photographer's story of his cross-continental journey.

Photographer and filmmaker Vladimir Kabelik spent his young adult life immersed in the rapidly changing political climate of Czechoslovakia in the late 1960s. Stalinist days of brutal communism were ending, culminating with a transfer of power to a new reformist leader, Alexander Dubček, in January 1968. Following the first signs of democracy, Soviet-led armed forces invaded the country on August 21, 1968.

Kabelik's documentary, *Generation '70* (1978), later captured the work of young Czech and Slovak photographers. It was heavily censored, and, eventually, banned altogether. Targeted by the government, Kabelik entered a state of "low employment". During this period, he wandered throughout Prague, camera in hand. In 1982, Kabelik escaped to Toronto via Austria and Switzerland. In an unfamiliar place, he began photographing spaces that looked familiar to him. Through his lens, the streets of Prague and Toronto appear as one continuous place.

The photographs in this exhibition characterize Kabelik's practice during these formative moments in time. Kabelik later taught in Sheridan's Media Arts Department and Advanced Television and Film Post-Graduate Program for over 30 years. Generously donated by the artist to the Creative Campus Galleries Collection, the photographs provide a rich archive of his cross-continental journey and honour his invaluable contributions to our teaching and learning community.

Kabelik will be giving an artist talk on November 7th.

Sheridan | Get Creative

Důležité upozornění

Vážení přátelé, přiblížil se čas a pomalu končíme s tímto ročníkem Satellitu. Letos vyjdeme ještě dvakrát. Jelikož nemáme státní příspěvek pro příští rok, tak v roce 2019 vyjdeme šestkrát a v roce 2020 čtyřikrát. V londýnském slovenském vysílání BBC dodávali: „Ak Pán Boh dá!“ Dopršíme tak 30. ročník Satellitu, 40 let mé práce v krajských novinách a bude to jubilejní šestistě vydání novin. Pokud nám zašlete předplatné, počítáme ho tak, že každé číslo stojí tři dolary. Za letošní rok to bylo 30 dolarů, za rok 2019 je předplatné 18 dolarů a v roce 2020 je 12 dolarů. Pokud nám přijde větší částka převedeme ji na tiskový fond. Pokud to bude možné v roce 2021 budeme vycházet pouze na internetu.

Aleš Březina - redaktor Satellitu

Jak vyjdeme v roce 2018
9 - 1. 11. 2018
10 - 6. 12. 2018

V roce 2019
1 - 7. 2. 2019
2 - 4. 4. 2019
3 - 13. 6. 2019
4 - 8. 8. 2019
5 - 8. 10. 2019
6 - 5. 12. 2019

PETER STAŠÁK

INFO & TICKETS
Jan 905 812 5503
www.vstupenky.ca
SINGLE TICKET: \$65
TABLE: (10) \$630

10. Novembra o 19.00 hodine v hale kostola sv. Cyrila a Metoda
Show, Dinner & Dance

Cocktails from 6 pm, dinner at 7 pm

5255 Thornwood Dr. Mississauga

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

Káblovka

Your Connection To Home

onlineTV The future of IPTV

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby - Káblovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

Před uzávěrkou: Hlavní podezřelý z vraždy Kuciaka: bodyguard se slabostí pro motorky

Slovenská média postupně skládají profil Tomáše Sz., hlavního podezřelého z vraždy investigativního novináře Jána Kuciaka a jeho partnerky. Bývalého policistu a milovníka bojových sportů zatkla policie ve čtvrtek brzo ráno. Kolárovo je ospané městečko na jihu Slovenska, které z osmdesáti procent obývají etničtí Maďaři. Od čtvrtečního rána se k němu upínají zraky celého Slovenska. Právě zde totiž zásahové jednotky Národní kriminální agentury (NAKA) po čtvrté ráno provedly razii a zatkly osm lidí podezřelých z podílu na vraždě Jána Kuciaka a jeho snoubenky. Hlavním podezřelým je Tomáš Sz. Je mu asi čtyřicet let, v Kolárovu bydlel v bílém dvojdomku s rodiči a podle výpovědi sousedů to byl vždy tichý a nekonfliktní člověk, píše portál HNonline.sk Jeho matka pracuje jako zdravotní sestra v místním zdravotnickém středisku, jeho otec se živil jako podnikatel ve stavebnictví a dnes už je v penzi. Podle slovenských médií v minulosti pracoval jako vyšetřovatel v nedalekém Komárnu, později jako řadový policista. Do Kolárova se podle místních vrátil před několika měsíci, hlásí z místa zpravodaj portálu sme.sk. Podle informací na Facebooku prošel v minulosti výcvikem pro soukromé

bodyguardy v Evropské bezpečnostní agentuře. Ta má podle webu denníkn.sk výcvikové středisko v Polsku a zájemcům nabízí dvoutýdenní kurz se zaměřením na ochranu VIP osob. Jeho součástí je zacházení s pistolí, poloautomatickou zbraní i neozbrojený boj. „Hlavním cílem intenzivního kurzu je poskytnout studentovi všechny potřebné vědomosti a praktické znalosti osobní ochrany,“ píše se na stránkách firmy. Agentura nabízí i kurzy pro ochranu námořních lodí. Tomáš Sz. zřejmě takovou zkušeností prošel, na jedné fotce z Facebooku pózuje se střelnou zbraní na lodi, podle popisku kdesi v Arabském moři. Investigativní webBelngcat v minulosti upozornil, že výcvikem Evropské bezpečnostní agentury prošli i bojovníci ukrajinského ultrapravicového praporu Azov. Další snímky ze sociální sítě ukazují, že Tomáš Sz. měl slabost pro motocykly a bojové umění, především brazilské jiu-jitsu. „Všichni jsme byli ráno velmi překvapení, protože ho známe už docela dlouho. Jsme z toho v šoku,“ řekl portálu sme.sk Tomáš Bilishich, který v Kolárovu vede tréninky jiu-jitsu. „Na tréninku se jevil jako velmi přívětivý muž. Cvičili s ním různí lidé

různých úrovní, ale on byl na všechny velmi příjemný. Nikdy jsem s ním neměl problém,“ dodal Bilishich, podle nějž Tomáš Sz. chodil na tréninky nepravidelně a pak se delší dobu neukázal. Policie kromě něj při raziiích v Kolárovu zatkla dalších sedm lidí, mimo jiné jeho bratrance. Ostatní zadržení měli Tomášovi Sz. zřejmě pomáhat s útekem z místa činu. Kuciak a jeho snoubenka Martina Kušnírová byli zastřeleni ve svém domě ve vesnici Velká Mača 21. února, ale na zločin se přišlo až o několik dnů později. Vražda investigativního novináře vyvolala na Slovensku největší protesty v od pádu železné opony v roce 1989. Následná politická krize vyvolala pád třetí vlády Roberta Fica. Advokát Kuciakovy rodiny Daniel Lipšic naznačil, že Tomáš Sz. byl jen vykonavatelem. Čtvrteční razie na jihu Slovenska podle něj mohou napomoci k chycení zadavatelů vraždy, kteří jsou podle něj „nejnebezpečnější a nejhorší“. „Žádný zločin není dokonalý. I profesionální pachatelé dělají chyby,“ dodal Lipšic.

iDnes.cz

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME

A beautiful place to fly and dine

➤Bistro 26 Restaurant

➤Hangar Rentals

➤Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale

➤Self Serve Fuel Station

➤Runway Lights

➤Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE

Aerodrome

BISTRO

26

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112

www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Modrić sesadil Ronalda a Messiho, je nejlepším fotbalistou světa

Nejlepším fotbalistou světa za sezónu 2017/18 byl zvolen Luka Modrić. Chorvatský záložník Realu Madrid po dlouhých deseti letech sesadil z trůnu dvojici Cristiano Ronaldo, Lionel Messi, kteří mají shodně po pěti trofejích.

Naposledy je porazil v roce 2007 Brazilec Kaká. Nejlepším trenérem byl v anketě Mezinárodní fotbalové federace FIFA zvolen kouč mistrů světa Francouzů Didier Deschamps. Fotbalistkám po letech opět vládne legendární Brazilka Marta, která uspěla už pošesté, ale poprvé od roku 2010. **sprot.cz – foto: John Sibley, Reuters** ***

Česká HET liga

Na čele ligy je trojlístek Slavia, Sparta a Plzeň. Zatímco Slavia poslední čtyři utkání vyhrála a pouze s Bohemians měla větší práci, když zvítězila 1:0 brankou Zmrhala a Sparta zatím jako jediná neprohrála, Plzeň se trápí. V 7. kole prohrála na Slavii 0:4 a další výprask ji čekal v pondělí v Jablonci 0:3. Hlavní roli hrál domácí špílmachr Michal Trávník, který byl u všech branek týmu Petra Rady. Dvakrát skóroval, třetí branku připravil pro Jana Chramostu. Úřadující mistr tak pár dnů před pátečním šlágresem se Spartou utrpěl nečekaný debakl a v tabulce mu patří třetí příčka s tříbodovým odstupem na Slavii. Daří se rovněž Zlínu a Ostravě. Oba týmy ztrácejí na třetí Plzeň dva body. Ve vzájemném souboji vyhrála Ostrava ve Zlíně 2:1. V souboji dvou posledních týmů porazila Olomouc Duklu 1:0. ***

Česká 1. liga						
1. Slavia	9	8	0	1	22:4	24
2. Sparta	9	7	2	0	19:5	23
3. Plzeň	9	7	0	2	14:9	21
4. Zlín	9	6	1	2	16:7	19
5. Baník	9	6	1	2	14:5	19
6. Jablonec	9	4	1	4	14:10	13
7. Boleslav	9	4	1	4	22:20	13
8. Bohemians	9	3	2	4	10:12	11
9. Příbram	9	3	2	4	14:18	11
10. Liberec	9	2	4	3	9:12	10
11. Karviná	9	3	0	6	14:19	9
12. Teplice	9	2	3	4	11:17	9
13. Slovácko	9	3	0	6	11:20	9
14. Opava	9	2	1	6	9:18	7
15. Olomouc	9	2	0	7	9:18	6
16. Dukla	9	1	0	8	6:20	3

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

Blamáž Slovanu v poháru

Slovenský fotbalový klub Slovan Bratislava musel neslavně opustit domácí pohárovou soutěž Slovnaft Cup. Za neoprávněný start chorvatského hráče Marina Ljubičiće došlo ke kontumaci výsledku Slovanu s mužstvem Horné Orešany ve druhém kole a obhájce trofeje v soutěži potupně končí. Za neoprávněný start chorvatského hráče Marina Ljubičiće došlo ke kontumaci výsledku Ljubičić totiž ve stejném kole poháru odehrál utkání ještě v dresu Dunajské Stredy proti Púchovu. Pak přestoupil do Slovanu a ve středu už hrál v novém dresu. Slovan na hřišti mužstva z páté ligy zvítězil 2:0 a těšil se z postupu. Jak se ukázalo, radost byla předčasná. Ve čtvrtek mimořádně zasedla sportovně-technická komise Slovenského fotbalového svazu a výsledek změnila na 3:0 ve prospěch Horných Orešan. **Ivan Vilček sport.cz, právo** ***

Slovenská Fortuna liga						
1. Slovan	9	7	2	0	21:9	23
2. Dun. Streda	9	5	3	1	24:14	18
3. Trenčín	9	5	2	2	20:15	17
4. Ružomberok	9	4	4	1	17:7	16
5. Žilina	9	5	1	3	15:10	16
6. Podbrezová	9	4	1	4	11:14	13
7. Nitra	9	3	3	3	15:13	12
8. Sered'	9	3	1	5	10:18	10
9. Trnava	9	2	2	5	7:8	8
10. Z. Moravce	9	2	1	6	9:16	7
11. Senica	9	1	3	5	5:20	6
12. Michalovce	9	1	1	7	7:17	4

Liga mistrů
Plzeň - CSKA 2:2

Až v nastaveném čase přišla Plzeň v úvodním duelu Ligy mistrů o výhru, která se ji po skvostném prvním poločase v duelu s moskevským CSKA vnucovala. Po dvou trefách střelecky disponovaného Krmenčíka vedla totiž už 2:0, a i když Rusové v úvodu druhé půle snížili a převzali aktivitu, sahal český mistr ještě ve čtvrté minutě nastavení po výhře, třech bodech a bonusu 69 miliónů korun. Kovařík však snažení Viktorie pohřbil, neboť vyrobil faul a z nařízené penalty ruský celek zachránil remízou. ***

Evropská liga
Trnava-Anderlecht 1:0

Mohou si odškrtnout další úspěch. Fotbalisté Trnavy v prvním zápase Evropské ligy porazili na domácím hřišti Anderlecht Brusel 1:0. Vítězství je o to sladší, že proti stejnému soupeři přišlo po 46 letech. Trenér Látal s Trnavou nejprve prošel přes první dvě předkola Ligy mistrů, pak smolně vypadl s Crvenou zvezdou Bělehrad, ale v závěrečném předkole Evropské ligy vyřadil Lublaň a senzačně dovedl Spartak do skupiny. Hned na úvod hlavní fáze soutěže s Trnavou způsobil další překvapení, o které se v 79. minutě jediným gólem postaral dvacetiletý Matej Oravec. ***

Slavia - Bordeaux 1:0

Kdepak Girondins, sešívání si v premiérovém duelu řekli o roli jednoho z favoritů skupiny C fotbalové Evropské ligy. Pražská Slavia v Edenu porazila Bordeaux 1:0 a oplatila mu tak vyřazení v semifinále Poháru UEFA z roku 1996. Slávisté předposlední tým francouzské ligy, v jehož dresu nastoupil český internacionál Jaroslav Plašil, přehráli a díky parádní bombě Jaromíra Zmrhala slaví stejně jako loni na úvod soutěže jednogólové vítězství. Ujali se také vedení v tabulce, Kodaň ve druhém zápase remizovala s Petrohradem 1:1.

Rennes - Jablonec 2:1

Fotbalisté Jablonce v historicky prvním vystoupení v základní skupině Evropské ligy prohráli 1:2 na hřišti Stade Rennes gólem z penalty v 91. minutě. Za francouzský

celek, který se ve skupině představil po sedmi letech, chytil český reprezentační brankář Tomáš Koubek. ***

Liga národů UEFA

V nové soutěži se českým fotbalistům na úvod nedařilo a prohráli v Uherském Hradišti s Ukrajinou 1:2, ačkoliv vedli brankou Schicka od 4. minuty 1:0. V poslední minutě prvního poločasu Konoplaňka však vyrovnal a v poslední minutě v druhém poločasu Zinčenko zajistil Ukrajincům vítězství. V druhém utkání porazila Ukrajina doma Slovensko 1:0 díky gólu z penalty. Zápas ve Lvově se hrál za zavřenými dveřmi bez diváků kvůli trestu, který Ukrajina dostala od UEFA. V přátelském utkání pak Česko prohrálo v Rostově na Donu s Ruskem 1:5 a po utkání nahradil trenéra Karla Jarolíma Jaroslav Šilhavý. ***

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis *Dům na prodej*, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/917-2241
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

1. Slavia	9	8	0	1	22:4	24
2. Sparta	9	7	2	0	19:5	23
3. Plzeň	9	7	0	2	14:9	21
4. Zlín	9	6	1	2	16:7	19
5. Baník	9	6	1	2	14:5	19
6. Jablonec	9	4	1	4	14:10	13
7. Boleslav	9	4	1	4	22:20	13
8. Bohemians	9	3	2	4	10:12	11
9. Příbram	9	3	2	4	14:18	11
10. Liberec	9	2	4	3	9:12	10
11. Karviná	9	3	0	6	14:19	9
12. Teplice	9	2	3	4	11:17	9
13. Slovácko	9	3	0	6	11:20	9
14. Opava	9	2	1	6	9:18	7
15. Olomouc	9	2	0	7	9:18	6
16. Dukla	9	1	0	8	6:20	3

blanka@premieregroup.com

1221 Yonge Street (at Summerhill subway)
Toronto, M4T 1W4
Tel: 416 504 3800 Ext: 1
Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311

MEMBER OF: IATA, tico.ca, CTA, PREMIERE INTERNATIONAL TRAVEL INC.

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

Go, See, Experience

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330